

Valentine Kalan
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10037
1-13-7AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 6

CLEVELAND OHIO, TUESDAY MORNING, JANUARY 10, 1967

STEV. LXV — VOL. LXV

Obvladanje podeželja prvi cilj v Vietnamu

Vladne čete imajo vsaj po dnevi pod svojim nadzorom dobro polovico vietnamskega prebivalstva, oblast vlade pa seže le v najbližjo okolico mest.

SAIGON, J. Viet. — Južni Vietnam je za gverilsko vojno posebno ugoden. Dober del prebivalstva je nagneten v mestih, zlasti v Saigonu in Hue-ju ter v večjih naseljih vzdolž obale in na področju delte reke Menkoga, kjer je dejansko skoraj vsa površina eno samo veliko rižno polje, prepleteno z rečnimi rokavi in prekopi, ob katerih raste drevje in gosto grmovje.

Dežela nima veliko dobrih cest, ki bi omogočale nagle premike oboroženih sil in nagle nastope oblasti. Železniški promet, v kolikor ga je, je bil večji del prekinjen še v času francoske oblasti in ni bil nikdar v celoti obnovljen. Ko je Južni Vietnam postal neodvisna država po ženevskem dogovoru julija 1954, je vlada predsednika Diema skušala organizirati državno upravo. V tem je le delno uspela, kajti njen vpliv ni nikdar zajel predelov, kjer so imeli rdeči svojja oporišča še v času Francozov.

Iz teh oporišč so rdeči po navodilu iz Hanoia decembra 1959 začeli boj proti vladi v Saigonu. S pomočjo stare podtalne organizacije, ki so jo ves čas izpolnjevali, so postali rdeči naglo gospodarji dobrega dela podeželja. Vlada Diema je poskusila z ustanavljanjem večjih zastražnih vasi, kjer naj bi bilo prebivalstvo varno pred rdečimi. Sistem teh vasi je bil delno izveden, ko se je s padcem predsednika Diema in njegove vlade nenadno v celoti podrl. Od tedaj so izdelali vrsto novih načrtov, ki pa doslej še niso pokazali uspeha. Poslanik H. C. Lodge je dejal preteklo nedeljo, da upa na večje uspehe v tem pogledu letos in zlasti prihodnje leto. Saj je tej nalogi sedaj posvečenih okoli 560.000 domačih vojakov in policistov, pa še okoli 20 bataljonov ameriške pehote. Njena naloga je goniti stalne krajevne oborožene sile rdečih, med tem ko imajo domače vietnamske sile pretežno nalogo čuvati vasi in preganjati male gverilske enote.

Javnost nima pravega zaupanja v Washington

CLEVELAND, O. — Časnikar L. Harris je povpraševal ljudi, kaj sodijo o Kongresu. Dognal je, da sedaj odobrava njegovo delo le okoli 54 odstotkov javnosti, 17 odstotkov manj kot pred enim letom.

V istem razdobju je padlo tudi odobravanje dela Zveznega vrhovnega sodišča od 52 na 48 odstotkov, odobravanje dela predsednika Johnsona pa celo od 57 na 43 odstotkov. To se pravi, da danes pičla večina ameriške javnosti ni zadovoljna z delom vrhovnih državnih oblastí.

Vremenski
prerok
pravi:

Oblačno z naletavanjem snega. Najvišja temperatura blizu 30.

Novi grobovi

Peter Vidovic

Včeraj je umrl na svojem domu na 9602 Plymouth Avenue, Garfield Hts., 82 let stari Peter Vidovic, ki je prišel v Ameriko s Hrvaškega pred nekako 50 leti. Bil je zaposlen kot zidar pri American Steel & Wire Co. do leta 1932, ko je šel v pokoj. Zapustil je sinove Petra, Thomasa, Nicka, Franka in Josepha ter hčere Ann Jack, Mary Vodovic, in Frances Nenadovich, vnuke in pravnuke. Pogreb bo iz Ferfolievega pogrebnega zavoda v četrtek ob 8.30, v cerkvi sv. Imena na Broadway Ave. ob devetih, nato na Kalvarijo.

Elizabeth Biro

Včeraj je po dolgi bolezni umrla v Cleveland Clinic 52 let stara Elizabeth Biro s 1156 E. 62 St. Zapustila je strica Petra in Matijo Zorna ter sestrično Frances Werfield. Pogreb bo jutri popoldne ob eni iz Zakrabskega pogrebnega zavoda na Lakeview pokopališče.

Louis Bradac

Včeraj je umrl v Lake Side bolnici 52 let stari Louis Bradac s 10414 Reno Avenue, neporočeni sin Johna in Mary. Pogreb ima v oskrbi L. Ferfolie pogrebni zavod. Podrobnosti jutri.

Nemška Caritas poslala zastopnika v Hanoi

CLEVELAND, O. — H. Salisbury, sodelavec New York Timesa, poroča iz Hanoia, da je prišel tja zastopnik zahodno-nemške katoliške dobrodelne organizacije Caritas msgr. George Hussler v družbi protestantovskega pastora znanega M. Niemollerja, da dožene, kakšne vrste zdravil Severni Vietnam v sedanjih stiski najbolj potrebuje in kako bi bilo to pomoč najboljše organizirati ob sodelovanju s severnovietnamskim Rdečim križem.

Msgr. G. Hussler bo ob tej priložnosti stopil tudi v zvezo z vodniki Katoliške cerkve v Severnem Vietnamu, ki so vse od leta 1954, ko je zavladal tam komunistični režim, ločeni od ostalega katoliškega sveta. Ta obisk naj bi bil v tohiem dogovoru s Sv. Stolico, ki hoče obnoviti stike s Severnim Vietnamom.

Izrael in Sirija sta začeli s streljanjem

V štirih dneh je prišlo do treh večjih streljanj med izraelskimi in sirijskimi oboroženimi silami.

JERUZALEM, Izrael. — Pretekli petek je prišlo do težkega streljanja na meji Izraela in Sirije južno od Galilejskega jezera. Sirijci so izstrelili iz tankov na izraelsko ozemlje 37 granat. Izraelska vlada je na seji v nedeljo o tem razpravljala in predsednik vlade Levi Eshkol je izjavil, da Izrael ne bo dopustil "kršenja svoje suverenosti" in ogrožanja življenja svojih državljanov.

V nedeljo je prišlo med tem do novega streljanja med Izraelci in Sirijci na nekako istem področju. To je napetost na izraelsko-sirijski meji, ki je velika še od lanskega izraelskega vpada v Jordanijo, še povečalo. Tako ni čudno, da je prišlo včeraj do novega spopada na področju južno od Galilejskega jezera, pri čemer naj bi bili Izraelci uničili dva sirijska tanka in verjetno še dva druga poškodovali. Sirijsko poročilo trdi, da so Sirijci uničili en izraelski tank.

Izrael je v resni zadregi, kaj naj stori za varstvo svoje meje in svojega prebivalstva ob njej. Arabski sosedje so Izraelu tako sovražni, da uporabijo vsako priložnost za napade. To velja posebno za Sirijo. Na meji Jordanije in Libanona je dosti mirno, ker nobena teh držav ne pušča pripadnikom Palestinskega osvobodilnega gibanja prostih rok. Sirija in Egipt pa to gibanje uradno podpirata.

Madrid segel za železno zaveso

MADRID, Sp. — Španska vlada je oklicala, da je sklenila z Romunijo dogovor o konzularnih zastopstvih in obnovi rednih gospodarskih stikov. Je to prvi slučaj, da je Madrid sklenil tako pogodbo s komunističnim režimom. Po ovinkih je pa Madrid že davno začel trgovati s komunističnimi režimi, tudi z jugoslovanskim.

Dopisujte! Sporočajte novice iz svojega kraja!

Brezposelnost v Nemčiji goni tuje delavce domov

BONN, Nem. — Ze pred prazniki je začela brezposelnost v Nemčiji hitro naraščati. Začetkom januarja je dosegla skoraj 400.000, torej za sto odstotkov več kot začetkom l. 1966. Največ brezposelnosti je v rudnikih, potem pa v težki industriji, za njo pridejo tekstilna, kovinska in avtomobilska. Tako je brezposelnost postala po 6 letih pravi socialni problem.

Vlada si je lani pomagala s tem, da je v drugi polovici 1966 skoraj popolnoma ustavila dotok tujih delavcev. Za božične praznike je pa šlo nad 400.000 tujih delavcev domov na "počitnice". Oblasti pričakujejo, da se jih precejšen del ne bo vrnil na delo. Letos se je zgodilo prvič po šestih letih, da je število brezposelnih večje kot število svobodnih delovnih mest. Brezposelnost je zavladala posebno na Bavarskem.

Vse to bo močno prizadelo tudi delavce iz Jugoslavije. So res prišli v položaj, ki ga jim nihče ne privoščijo; ne bodo imeli dela ne v Jugoslaviji ne v Nemčiji. Strah pred tem stanjem se je že močno razširil po vsej Jugoslaviji.

Papež se izrazil proti ločitvi zakona v Italiji

VATIKAN. — Papež Pavel VI. se je preteklo nedeljo izrazil proti zakonitvi ločitve zakona v Italiji. V Italiji je sedaj po zakonu dovoljena le "ločitev od mize in postelje", ne pa sama razveza zakona, oziroma njegovo razveljavljenje. Socialistična stranka je nedavno predložila zakonitev ločitve zakona v parlamentu.

Boj za ločitev zakona in proti njej se je prenesel iz parlamenta v javnost in je dobil čisto politični značaj. Prav to stran tega je papež obsodil in pozval vernike, naj molijo, da božji zakoni "ne bodo nikdar kršeni".

Goldwater za Nixona

TAIPEI, Tajvan. — Ko so bivšega republikanskega predsedniškega kandidata D. Goldwaterja časnikarji tu vprašali, kaj misli o predsedniških kandidatih in volitvah leta 1968, je povedal kar naravnost, da je on osebnost za — R. Nixona.

KONG. POWELL IZGUBIL NAČELSTVO V ODBORU

Kong. Adam Clayton Powell iz New Yorka, ki je po ugotovitvah posebnega preiskovalnega odbora zlorabljal svoj položaj načelnika odbora Doma za prosveto in delavstvo, je bil včeraj zavržen kot načelnik tega odbora v 90. kongresu. V nevarnosti je tudi sam njegov sprejem v Predstavniški dom. Odločitev o tem bo padla danes.

WASHINGTON, D.C. — Demokratiški kongresniki so včeraj na svojem sestanku zavržili A. C. Powella za načelnika prosvetno-delavskega odbora Predstavniškega doma, na katerem mestu je bil v preteklem kongresu, in izvolili na njegovo mesto Perkinsa in Kentuckyja. A. C. Powell se je zapletel v spor s sodiščem v New Yorku, ker noče plačati \$164.000 odškodnine neki ženi, ki jo je obdolžil, da je na skrivaj delala za policijo. Sodišče je izdalo nalog, da se Powella prime, kakor hitro bi se znašel v New Yorku. Kongresniki se pri svoji zavrnitvi Powella niso ozirali na ta njegov spor s sodnijo, ampak le na ugotovitve posebnega kongresnega odbora, ki je dognal, da je A. C. Powell zlorabljal svoj položaj načelnika odbora in se na račun davkoplačevalcev vozil po svojih privatnih potih in tudi kršil pravila o najemanju uslužbencev kongresnih odborov.

Predsednik Predstavniškega doma John W. McCormack, demokrat iz Massachusettsa, je predložil za Powella manjšo disciplinsko kazen, pa ga hotel pustiti na mestu načelnika. Njegov predlog je bil na sestanku demokratskih kongresnikov zavrnjen s 122:88 glasovom. Morris K. Udall, brat notranjega tajnika, je nato predložil za mesto načelnika Carl D. Perkinsa iz Kentuckyja.

Kong. A. C. Powell, ki je bil v nedeljo še poln samozvesti in je pozival časnikarje, naj "zaupajo", je bil včeraj vidno potr in zaprepačen. Časnikarjem, ki so ga spraševali, kako čuti, je dejal: "Jezus je imel samo enega Judo, jaz sem jih imel okoli 120. Videli ste jih dirjati po stopnicah, ko sem bil jaz tam."

Vodnik predstavniškega doma McCormack je svoje podpiranje Powella utemeljeval z dejstvom, da so njegovi volivci v Harlemu vedeli, kakšen je njihov kandidat, pa so ga kljub temu izvolili. Oni imajo pravico do svojega zastopnika v Kongresu in zato je Powella treba sprejeti.

Del demokratov je drugačnega mnenja. Predložili so, naj Powellovo vedenje in postopanje v preteklem Kongresu preišče

poseben odbor in naj nato predloži svojo odločitev. Sele v slučaju, če bo ta odbor dognal, da ni zakrivil Powell s svojim postopkom kot kongresnik in načelnik kongresnega odbora kake večje kršitve kazenskega zakona, naj se mu dovolijo položiti prisega in se ga sprejme v Predstavniški dom. Tako stališče zastopajo tudi republikanski kongresniki. O tem predlogu bo Predstavniški dom danes pred zapisnega glasoval.

Kongres se bo sestal k svojemu zasedanju danes popoldne. Zvečer ob 9.30 pa bo predsednik L. B. Johnson na skupni seji obch zbornice podal svoje poročilo o stanju Unije. To njegovo poročilo bodo prenašale televizijske in radijske postaje.

Barry M. Goldwater hvali L. B. Johnsona

TAIPEI, For. — Bivši predsedniški kandidat republikanske stranke Barry M. Goldwater je bil zadnje dni na obisku na Formozu. Sprejet je bil tudi pri Cankajšku in razgovarjal se je z drugimi vodniki "nacionalne Kitajske". Dejal je, da so bili v glavnih vprašanjih pri razgovorih on in Kitajci podobnega mnenja.

Ko so ga časnikarji vprašali, kaj misli o vojni v Vietnamu, je dejal Goldwater, da dela predsednik Johnson "zdaj prav, da pa mu je vzelo veliko časa, da je do tega prišel". Po njegovem ne smejo Združene države prenehati z letalskimi napadi na Severni Vietnam, dokler ta ne bo voljan opustiti vojskovanje.

Ameriško letalo zape- ljalo kitajske ribiče v Hong Kong

SAIGON, J. Viet. — V zgodnjem decembru je ameriški rušilec v viharju rešil v Tonkinškem zalivu 48 kitajskih ribičev z otoka Hajnana. Na razne načine so jih skušali spraviti domov, pa so jih končno naložili na letalo in jih včeraj odpeljali v Hong Kong.

Od tam sta jih dva zastopnika Ameriškega rdečega križa spremljala čez mejo v rdečo Kitajsko in jih tam izročila predstavnikom kitajskega Rdečega križa. Predaja je potekla gladko in prijateljsko.

— Kanada je glavni oskrbovalec sveta z azbestom, papirjem, platino in radijem.

Iz Clevelanda in okolice

seja— Klub slov. upokojencev na Holmes Avenue ima jutri, v sredo, ob dveh popoldne svojo mesečno sejo v Slovenskem domu.

iz bolnice— Rojak Louis Simenc s 799 E. 155 St. se je vrnil iz bolnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave.

Mrs. Frances Valentic s 24491 Mavee Avenue se je vrnila iz bolnice in se zahvaljuje za obiske, darila in pozdrave.

Na obisku— Iz Boršta ob Krki na Dolenjskem je prišla ga. Rozalija Močnik obiskat svoje sorodnike v tej deželi. Začasno je pri družini Cirnski na 1028 E. 76 St. V Ameriki bo ostala kakega pol leta. Dobrodošla in veselo bivanje med nami!

Novi odberi— Društvo Naš dom št. 50 ADZ ima za l. 1967 sledeči odbor: predsed. Stanley Pervanje, podpredsed. Theodore Szendel, taj. in zapis. Jennie Pugely, 10724 Plymouth Ave., Garfield Hts., Ohio 44125, tel. 587-4230, blag. Antonia Dolinar, nadzor. John Frankovic, Christine Szendel, Antonia Stokar, zastop. za SND na E. 30 St. S Pervanje in T. Szendel, za SDD na Prince Avenue J. Pugely, za SND na Maple Hts. A. Stokar; za pregled novega članstva: vsi slovenski zdravniki. Seje so vsako 3. nedeljo v mesecu ob dveh popoldne na 8601 Vineyard Ave.

Združene podružnice SZZ imajo za leto 1967 sledeči odbor: predsed. Mary Bostain, podpredsed. Pauline Stampfel, taj. in blag. Frances Novak; nadzor. Rose Zbasnik, Stella Danbull in Anna Godlar.

/ prometu lani 113 mrtvih— Na cestah mesta Clevelanda je bilo v letu 1966 v prometnih nesrečah ubitih 113 ljudi.

Ohio Bell bo gradil— The Ohio Bell Telephone Co. bo v prihodnjem aprilu začela graditi novo osemnadstropno stavbo na Huron Road za 8,5 milijonov dolarjev. V njej bodo namestili naprave za medmestne (dolge) telefonske klice. Predsednik družbe F. R. Eckley je dejal sinoči na tiskovni konferenci v hotelu Sheraton-Cleveland, da je to del 40 milijonov, ki jih bo Ohio Bell letos investirala v nove naprave na področju Velikega Clevelanda. V vsej državi Ohio bo družba letos vložila v razširitev in izboljšanje svojih naprav 125 milijonov dolarjev.

Zadnje vesti

SAIGON, J. Viet. — Ameriške oborožene sile so danes začele v vietnamski vojni doslej največjo vojno operacijo "Cedar Fall" proti "Železnemu trikotu", ki zavzema gozdno področje kakih 30 milj severozahodno od Saigona in je že dolga leta eno glavnih rdečih oporišč za napade in sabotaže v Saigonu.

HONG KONG. — Poročila iz Kitajske govore o rastoči verjetnosti državljanske vojne med pristaži Mao-Tsetunga in njegovimi nasprotniki v komunistični partiji. Maovi nasprotniki so menda prevladali v Nankingu, Šanghaju in tudi v Kantonu.

AMERISKA DOMOVINA
 6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NABOCNINA:

Za Združene države:
 \$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
 \$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:
 \$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:
 \$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83 No. 6 Tuesday, January 10, 1967

Bodočnost 90. Kongresa

Ne vemo, kaj vse bo predsednik Johnson povedal deželi v svojih januarjskih poslanicah, gotovo pa je, da ne bo mogel spremeniti političnega položaja, kot je danes. Ta bo nalogal tudi Kongresu naloge, ki se jim ne bo mogel ogniti, naj o teh nalogah misli administracija, kar hoče.

Najprvo se ne da izbrisati dejstva, da je zadnji Kongres pustil celo vrsto zakonskih načrtov neobdelanih. Nekatere med njimi je tudi kar gladko zavrnil, čeprav je vedel, da jih bo administracija morala obnoviti. Lansko leto si radi teh ostankov ni belil nihče glave, vsi so namreč računali, da bo Johnsonov vpliv na Kongres sicer nekaj malega okrnjen, da pa bo bistveno ostal nespremenjen. Jesenske volitve so to pričakovanje spravile na nič. Republikanska stranka je postala v predstavniki domu ne samo številčno močnejša, ampak tudi samozavestnejša. Do neke meje so tudi republikanski senatorji postali pogumnejši. Republikanski voditelji v Kongresu zato že napovedujejo, do bodo oklicali kar svoj delovni program in da se ne bodo omejili le na kritiko demokratskega. Ta napoved ni dosti vredna, če smemo kaj verjeti stvarnosti, toda republikanci bodo gotovo napravili vsaj poskus v tej smeri.

Prva posledica republikanske taktike — ki jo bodo naravno krepko podpirali vsi konservativni južni demokratje — bo ponovno kritiziranje zakonskih načrtov, ki čakajo še od lanskega leta na svojo usodo. Zaenkrat bo primerno lahko šlo skozi Kongres povišanje pokojnin v okviru Social Security, toda mejo povišanja bodo določile konservativne sile na Kapitolu in ne administracija.

Slabo se bodo v novem Kongresu počutili zagovorniki boja za civilne pravice. Kongresna večina bo imela stalno pred očmi, kako odločno so volivci obsodili nekatere težnje v zadnjem zakonskem načrtu, ki so hotele prehitro izvajati ravnopravnost na stanovanjskem področju. Pozabila tudi ne bo na antipatije, ki jih je rodila pretirana črna politika "Črne sile". Pri tem pa voditelji črnskih organizacij napovedujejo nove nastope v nekaterih mestih, med njimi tudi v Clevelandu. Moramo računati z verjetnostjo, da ti nastopi ne bodo potekali mirno, da bodo razburili deželo in seveda tudi sedanjo konservativno kongresno večino.

Ni tudi dosti upanja, da bi novi Kongres zbrisal znani paragraf 14-b v Taft-Hartleyjevem zakonu. Unije niso pri lanskih volitvah nastopale kot organizirana volivna armada. Niso torej več tako nevarne konservativcem, kot so bile do sedaj. Zato bo njihov glas na Kapitolu pomenil letos nekaj manj kot prejšnja leta.

Kongres ne bo tudi navdušen za nov zakon o brezposelnih podporah, saj je že lani pokazal le malo zanimanja zanj, torej v volivnem letu! Letos pa ni nobenih volitev.

Letos bo treba obnoviti zakon o zunanji trgovini, ki daje predsedniku pravico, da lahko zniža carine kar po 50%. Nekateri gospodarski krogi so proti takemu pooblastilu in so že vpregli vodilne republikanske politike v svoj voz. Dirksen je na primer že izjavil, da bo skušal to poglavje črtati iz zakona.

Vse te debate bo nadkrilila misel, kaj nas čaka v Vietnamu. Danes ni nobenega utemeljenega upanja, da bi bila vietnamska vojna končana do konca leta. Ako se sprijaznimo s tem dejstvom, moramo misliti, kako bomo krili stroške zanj in koliko vojakov bo še treba poslati v Vietnam. Oba problema bosta vodila politično življenje v Kongresu.

Da bo Kongres odobril potrebne izdatke za vojskovanje, o tem ne bo dosti debate. Razpihale se bodo pa strasti, ko bo treba misliti na to, odkod vzeti denar. Vse bo sililo na misel o novih davkih. Tu bodo trčili drug ob drugega kritiki dosedanje Johnsonove davčne politike in njeni zagovorniki. Kritiki in zagovorniki bodo morali pristati na nove davke, ako ne bodo hoteli pognati deželo še bolj v inflacijo in draginjo. Pri tem se bo naravno vsakdo hotel ogniti odgovornosti in jo prevaliti na svojega bližnjega, ki se bo pa te časti tudi branil. Do konca leta bo moral biti podaljšan tudi zakon o vojaških naborih. Tudi on bo sprožil viharne debate. Praksa je namreč pokazala, da ima sedanji zakon velike hibe, da omogoča protekcijo, da ne pozna obzira do tistih, ki so obzira potrebni itd. Kongres ne bo mogel zakona odložiti, skušal bo pa iz njega brisati vsaj tista poglavja, ki so danes največji kamen spodtike.

Pri vsem tem se bo slabo odrezala Johnsonova "velika narodna skupnost". Že sedaj ta ideja ne uživa simpatije pri večini senatorjev in kongresnikov. Lani so jo, recimo, prenašali, da ustrežejo predsedniku, letos pa Kongres ne bo tako obziren. Ker bodo mnogi zakoni na tem polju morali biti podaljšani, jih bo Kongres tudi podaljšal, toda porabil bo to priliko, da jim nanovo kroji vsebino in omeji prispevke zanje.

Veliko bo delo v Kongresu odvisno tudi od Johnsonove taktike. Predsednik je dosedaj imel srečo s Kapitolom.

Vsaj v začetku vsakega zasedanja mu je Kongres zmeraj šel na roko, repenčiti se je začel šele proti koncu. Letos pa ne vemo, koliko je še ostalo nedotaknjene od nekdanjega Johnsonovega vpliva na Kongres. Morda Johnson sam tega tudi ne ve. Zato bo previden v svojih poslanicah, da si ne zapre poti do nove taktike, ako se mu bo zdela potrebna.

Začetek kongresnega zasedanja stoji torej pred številnimi ugankami. Dokler senatorji in kongresniki ne najdejo odgovorov nanje, se bodo lovili in zabijali čas z vprašanji, ki bi se zanje ob polni zaposlenosti ne brigali. Zato je zelo verjetno, da se Kongres do Velike noči ne bo pripravil do pravega dela. Reševal bo le to, kar bo res postalo nujno, pa še to posel bo opravljal z očmi obrnjenimi v — Vietnam.

• V JANUARJU — PO NAŠE V PROSINC, SMO. Čehi pravijo januarju "Leden". So kar v pravem, ker januar je res navadno leden.

Mesec januar nas Slovence spominja vseskozi par stoletij na nekatere važne dogodke in pojave v zgodovini našega življenja. Pred 170 leti na dan 1. januarja 1797, je v Beli Ljubljani začel pok. Valentin Vodnik izdajati "Ljublanske Novice". To je bil prvi slovenski časopis. 83 let pozneje, 1. jan. 1881, pa je izšla prva številka "Ljubljanskega Zvona".

O našem prvem slovenskem časnikarju Valentinu Vodniku poje neka pesmica, njemu posvečena:

*Si pesmi pel in pisal dober tisk,
 izdajal Pratiko, Ljubljancem prvi tednik,
 postal patron si časnikarskih stisk —
 pozdravljen Vodnik, prvi naš koletnik!*

Vodnik je že skoro pozabljen. Saj ljudje tako hitro pozabimo tiste, ki za nas kaj napravijo in žrtvujejo. Smo bili taki, smo še zdaj taki! Tudi med nami ameriški Slovenci je tako. Kdo se še med nami spominja onih, ki so toliko delovali in žrtvovali za vse, kar se je med nami ustvarilo. V mislih imam tiste, ki so ustanavljali naša društva, jednote, župnije in druge ustanove. Ni malo teh. Bodimo stvarni. Če pogledamo nazaj v minulih 100 let in še malo dalje — koga in kaj vidimo, kdo vse so bili tisti, ki so orali ledino našim slovenskim naselbinam, društvom, župnijam, narodnim domovom in drugim ustanovam? Nekateri se še spominjamo tistih prvotnih zidarjev vsega našega napredka in dela tu v Ameriki. Še vidimo v duhu pokojne pionirje vseh raznih stanov in poklicev in navadnih ljudi, kakor so bili pok. naši odlični misijonarji: Baraga, Lavtžar, Pirc, Trobec, Buh in pok. č. g. F. Šušteršič in še cela vrsta drugih. Na ustvarjanju društvenega življenja, jednote in zvez, kakor so bili pok. lajki pionirji: Stukel, Golobič, Nemanič, Grahek, Zalar, Anton Grdina, Opeka in še dolga vrsta drugih. Vsi so delali po svojih močeh, nekateri pa še posebno preko mej zahtev. Koliko se je žrtvoval za KSKJ n.p. pokojni Anton Grdina! Med misijonarji pa pok. č. g. Kazimir Zakrajšek! Prvi in slednji sta žrtvovala in delala vsak v svojem času in stanju za pozitivne katolištva med nami toliko, kakor najbrže malokdo drugi. Kdo bi bil podvojil članstvo KSKJ, kakor ga je pok. njen predsednik Anton Grdina v njegovih letih predsednikovanja? Kdo bi bil dosegel ustanovitve ameriških slovenskih Brezjij v Ameriki, da se ni zanimal za to v tistih časih za nje, kakor se je, pok. p. Kazimir Zakrajšek?

Toda, kdo se teh poztvovalnih delavcev za slovenstvo in vero naših očetov in mater danes še spominja? Hvala tistim, ki se jih, morda v tihih molitvah — javno se jih pa malokdo spomni. Taki smo.

Oprosti čitatelj, da mi pride to vse na misel, ko gledam na zgodovinske dneve meseca januarja v preteklost. Nehote pride do človeku na misel in pred oči.

• POGLEDI NA DRUGE PROBLEME IN ZADEVE. — Zadev in problemov je vse polno od domačega praga, pa vse križem okrog sveta. In še koliko jih je! Nekatero vidimo, nekatere ne. Ozmimo se najprvo na probleme in zadeve okrog našega domačega praga, tu v naših ZD. Te zadevajo ob nas in te najbolj občutimo. Kakšni so ti problemi? V večini so političnega značaja. Vsaka dežela ali država kuha in vari svojo politiko. Ta pa ima za vsak slučaj in za vsako potrebo svoj klobuk in politika za vsak slučaj šminka svoj obraz drugače, tako, kakor prija in kakor zahteva vsak slučaj. Politika je navihana in zvita "punca". Nekatero zadovolji, mnoge zapelje in prevara.

Pri nas v Chicagu je zanimivo, kako so danje volitve, ki so se vršile 8. novembra lani, spremenile politiki in njenim voditeljem obraze. Preje pred volitvami so prerokovali marsikaj in mnogo, kakor da bodo nam klatali zvezde z neba. Zdaj, ko so s svojimi domišljijami pogoreli, zdaj so utihili. Z njimi so utihili tudi oni, ki so zmagali. Izgleda, da mnogi politiki se zanimajo samo za en cilj, da prekucnejo nasprotnika s stola in da se sami vsedejo vanj. Takim cirкусom je podobna večkrat naša politika.

vah — javno se jih pa malokdo spomni. Taki smo.

Oprosti čitatelj, da mi pride to vse na misel, ko gledam na zgodovinske dneve meseca januarja v preteklost. Nehote pride do človeku na misel in pred oči.

• POGLEDI NA DRUGE PROBLEME IN ZADEVE. — Zadev in problemov je vse polno od domačega praga, pa vse križem okrog sveta. In še koliko jih je! Nekatero vidimo, nekatere ne. Ozmimo se najprvo na probleme in zadeve okrog našega domačega praga, tu v naših ZD. Te zadevajo ob nas in te najbolj občutimo. Kakšni so ti problemi? V večini so političnega značaja. Vsaka dežela ali država kuha in vari svojo politiko. Ta pa ima za vsak slučaj in za vsako potrebo svoj klobuk in politika za vsak slučaj šminka svoj obraz drugače, tako, kakor prija in kakor zahteva vsak slučaj. Politika je navihana in zvita "punca". Nekatero zadovolji, mnoge zapelje in prevara.

Pri nas v Chicagu je zanimivo, kako so danje volitve, ki so se vršile 8. novembra lani, spremenile politiki in njenim voditeljem obraze. Preje pred volitvami so prerokovali marsikaj in mnogo, kakor da bodo nam klatali zvezde z neba. Zdaj, ko so s svojimi domišljijami pogoreli, zdaj so utihili. Z njimi so utihili tudi oni, ki so zmagali. Izgleda, da mnogi politiki se zanimajo samo za en cilj, da prekucnejo nasprotnika s stola in da se sami vsedejo vanj. Takim cirкусom je podobna večkrat naša politika.

Res je, kakor je pred nedolгим nekdaj poudarjal, da vsak človek je nekak "politik". Življenje in obstanek te vprežeta v njo. To posameznike in skupnosti, politika pa je taka, kakršen je človek, kakršni so ljudje, ki jo vodijo. Odvisi, kdo jo vodi in kdo vozi z njo. Je kakor avtomobil. Sam nikogar ne povozi, človek, ki ga vodi, se zaletuje z njim v druge, sebičnost, da bi bil pred drugimi in prvi, je njegova politika in v taki strasti povzroča nesreče sebi in drugim. Ista podoba je v državni politiki, domači in zunanji. Posledice sledijo, ki so največkrat podobne razmeram med risi in tigri. Pri vsaki drobtini renčijo in kažejo zobe drugim, dokler se ne zgrizejo.

Čiachaški dnevnik "Daily News" je tik pred Božičem dan za dnem razlagal, kako so se katoliški Irci, Poljaki in še drugi včasih lasali med seboj. Takrat, v tistih časih so si narodi vsak zase zidali svoje cerkve. Zato so bile tudi službe božje v njihovih jezikih. Zadnje čase po vsej Ameriki to izginja. Le tu in tam imajo še službe božje, a zelo omejeno, v narodnem jeziku ljudi ki tvorijo fare. Starejšim to kajpada ni po volji. Mlajšim, tu rojenim, pa je vseeno, ker angleščino bolj razumejo, kakor pa jezik svojih roditeljev.

Starejšim, ki so žrtvovali in ustanavljali fare in šole, s tem ni ustreženo. Pa to še nekako prenašajo. Ampak v mnogih

poljskih, čeških in litvanskih cerkvah pa ugovarjajo integraciji. Preje so lepo sami zadovoljni živeli in vodili vse, zdaj pa, da naj bi valovi raznih novih časov in sprememb vse to spremenili, da bi se vrata vsega tega, kar so sami z velikimi žrtvami ustvarili in vzdrževali, na široko odprla drugim, takim, ki ne znajo nič sami ustvariti in so povsod le v breme drugim — to jim ne gre v glave. To so težave, ki niso male za cerkvene kroge marsikje. Veliko potrpljenja bo treba, predno se bodo ti problemi uredili.

• DEBATE IN RAZPRAVE o umoru pokojnega predsednika J. F. Kennedyja se vlečejo naprej in naprej. Kako, zakaj, kdo vse naj bi bil v tisti zaroti, o vsem tem se razpravlja, piše, šepeta, dokazalo se pa do sedaj še ni nič. Pisatelji, kritiki, publicisti in razpečevalci raznih brošur o tem, so izdali in razprodali na milijone raznih knjižic. Pravi mojstri. Eden izda brošuro, drugi pregled o nji, s katerim kritizirajo prvo, drugi zatem pregled o obeh, zopet nekaj svojega doda, in tako gre o tem storijski za storijsko in kujejo iz tega in s tem denar. Pravi ameriški business, ki se da vnovčiti, pa naj bo tak ali tak. Pri takem velikem narodu okrog 200 milijonov se vse prodaja. Pri malem narodu, kakor je naš, se pa še par sto patik ne da prodati.

Zalostna vdova Mrs. Kennedy pa posluša vse to in za njo to gotovo ni prijetno. Ampak, kaj da jo na vse to kramarji, ki se pečajo z razpečavanjem tiska. Business, business, ta jim blešči pred očmi in zgleda, da ga ni malo pri tem.

Tak je svet zdaj, je bil in zgleda, da bo še dolgo tak. Zato pa raznih sitnosti in težav še ne bo konec jutri. Upajmo pa, da bo boljše.

R.

Decembrska razmišljanja

VIII. NEW YORK, N.Y. — Spomlad leta 1917 je Krekovo delo za svobodo doseglo višek. Vozil se je noč in dan, prirejal shode, konference in zborovanja, na katerih je govoril, navduševal in prepričeval za stvar svobode in Jugoslavije.

Radi smo se učili pesmic napamet. To je bilo lepo in koristno. Na ta način smo se naučili tudi mnogih molitev, kar je bogosposlljivo. Celu politične "šlagerje" so nekateri vajeni ponavljati v nedogled časovnega prostora. In kako dobro bi bilo, da bi se večkrat vračali k virom miselnosti naših velikanov. Iz tega gledišča bi rad v današnjem "decembrskem premišljevanju" podal bralcem A.D. — in s tem vsem Slovincem — pomembno izpoved dr. J. E. Kreka razjasil, ki jo je izrekel v razgovoru z dr. Francetom Drgancom dne 25. marca 1914. Takole mu je tisti dan govoril:

"Vidite, šola življenja traja do smrti. Upam, da sem zdaj napravl zadnji rigoroz — iz primerjalne psihologije. Izledek: Maledicus homo, qui confidit in homine! Take hudočije pa je sposoben samo izrodek moderne inteligence. Ljudstvo je dobro in nedolžno, pokorno vsakomur, ki ga zna voditi. Takšna čreda, kakršen pastir! Zato moramo razlikovati dva duševna tipa človeka, dobri in zlobni tip.

Razvoj obeh tipov sem si razložil na prav preprost, naravno mehanični način. Duševni razvoj odločuje zunanjo socialno — prirodno okolje, negativno ali pozitivno. Negativno: neugodno podnebje, pomanjkanje živil. Primer: severna ledena doba. Pozitivno okolje: ugodno, subtropsko podnebje, rajsko obilje vsega. Primer: južna ledena doba. Negativno okolje je vsililo dobremu, sozavestnemu, kolektivnemu pračloveku živalsko, zverinsko borbo za obstanek. V borbi za golo življe-

nje in vsakdanji griljaj je nastala zverinska sebičnost, individualizem. Ako se je ta borba v nepovoljnem okolju ponavljala skozi tisočletja, je pračloveška sozavest shirala in razvila se je stalna in edna duševna zgradba sebičnosti.

Kaj se je zgodilo, če se je o kolje spremenilo nenadoma in postalo ugodno, n. pr. v medledenih dobah, ali pa če je zverinska, sebična tolpa zašla v ugodno okolje juga? Sebični značaj se ni mogel čez noč spremeniti. Sebična tolpa je zagospodovala nad dobro, sozavestno in jo zasušnila. Z organizacijo sebičnosti vzgoje se je zlobni, sebični tip človeka utrdiril in razširil, postal gospodnja plast prvotne družbe.

Pridružil se je razvoj razuma s spominom odnošajnih predstav. Sebičnež je takoj spoznal in razpečevalci raznih brošur o tem, so izdali in razprodali na milijone raznih knjižic. Pravi mojstri. Eden izda brošuro, drugi pregled o nji, s katerim kritizirajo prvo, drugi zatem pregled o obeh, zopet nekaj svojega doda, in tako gre o tem storijski za storijsko in kujejo iz tega in s tem denar. Pravi ameriški business, ki se da vnovčiti, pa naj bo tak ali tak. Pri takem velikem narodu okrog 200 milijonov se vse prodaja. Pri malem narodu, kakor je naš, se pa še par sto patik ne da prodati.

Tako se je nujno razvilo napeto nasprotje med evropskim zapadom in vzhodom, nasprotje med dobrim tipom sozavesti in usmiljenjem in zlobnim tipom sebične s a m o z a vesti, nasilnega nadčloveka. Glejte, ves misticizem je splahnel in slovanska sozavest je izgubila skrivnostno meglico, pred nami leži golo razvojno dejstvo kakor izkustveno dejstvo vsakdanje duševne sozavesti. In baš to suhoparno, izkustveno dejstvo — daje slovanstvu tisto strašno, zmagovito silo, pred katero se trese sozavestno izžrpani zapad. Socijalni razvoj si je pač slovanstvo prihranilo za zadnjo in zgodovinsko rezervno. Vzhodno morje sozavesti narašča in se pripravlja, da preplavi z usmiljenjem in dobrotu zapadni individualizem in racionalizem. In mi "barbarski" Slovenci in Jugoslavlani smo srečni, ker smo prvi valovi tega vzhodnega usmiljenega morja, ki je pljusalo na zapad in zapisalo na steno prestrašene zapada: Mene Tekel Ufarsin! To je naše izkustveno slovanstvo brez fraze in misticizma, ki bi ga dialektični zapad rad podtaknil Slovanom kot sugestivno narkozo njih neodoljive moči.

V tej misli me potrjuje tudi moja opazovanja in izkustva iz balkanske vojne. Doslej sta vodila srednje-evropsko politiko dva koncepta: habsburški in hohenzollerski. V tekmi dveh dinastij je poskušal Habsburg ustvariti lastno Srednjo Evropo ob Donavi in obliki federativne države, ki naj bi združila večino zapadnih in balkanskih Slovanov. Proti hohenzollerskemu pangermanizmu, ki si je hotel osvojiti in podrediti tudi Avstrijo, so hoteli habsburški ideolog postaviti slovanstvo, trialistično Avstrijo. V balkanski vojni pa se je zgodilo nekaj usodnega, zmagal je zapadni, pangermanski instinkt nadčloveka in pokopal idejo slovanske Srednje Evrope. Pangermanizem je Slované izključil in jih nehoti prisilil k lastni politiki. Profilaktično pa je poskusil paralizirati samostojno slovanstvo politiko po starem političnem geslu: Deli in vladaj! In sicer razkrojiti Slované nacionalno in versko. Narodni razkroj so začeli pangermanski agenti z gesli Velike Slovenije (s kajkovskimi Hrvači), Velike Hrvatske (s Slovenci kot planinskimi Hrvati), Velike Srbije in Velike Bolgarije. S peklensko mržnjo so se vrgli zlasti na junaško in viteško Srbijo. Kalkulirali so tako: ako se nam posreči uničiti Srbijo, pionirja

in predstražo prodirajočega slovanstva, odsekamo Rusiji desno roko in jo izoliramo v Aziji. To pa dosežemo samo z idejo Velike Srbije, s katero se Srbi za večno osvojitelj pri južnih in severnih Slovanih. Ako se ne posreči, bo sladka vsaj osveta, da smo izločili Srbe kot politični faktor v bodočnosti. V verskem oziru je pangermanizem hotel ovekovčiti razkol in za vsako ceno preprečiti zedinjenje z vzhodnim krščanstvom, ker se z njim ne bi ojačalo le zapadno krščanstvo. S temi spletkami je hotel pangermanizem zastrupiti čisto, slovansko kri, dobesedno zastrupiti s pomočjo tuje, nečiste krvi. Slovanska kri prenaša mešanje z vsako drugo, zlasti mongolsko krvjo, hemolitično pa deluje pritok židovske in mediteranske, materialistične in trgovske krvi. Prepričan sem, da zdravi srbski instinkt ne podleže tuji sugestiji Velike Srbije in nam v bližnji bodočnosti realizira Veliko Jugoslavijo!

Prepričan sem tudi, da onemogočijo višji interesi človeštva pangermansko intrigno proti zedinjenju krščanstva. Sodelovati pa moramo tudi mi sami in najprej izvesti popolno ločitev cerkve in države, vere in politike, za zapadno in vzhodno krščanstvo. Kristusovo kraljestvo je duhovno, ni politično in od tega sveta. Bog ni odvisen od omejenih človeških pojmov. Krščanstvo je produkt razvoja in sodelovanja, ki se ne ustavi pri nas. Glavni del sotrudnega razvoja se izvrši stoprav v bodočnosti. Zapadno krščanstvo zaupa preveč političnim in materialnim oporom, ki se spreminjajo nestalno od dne do dne, preveč zaupa površnim koreninam dialektičnega racionalizma. V času viharjev se obdrži deblo krščanstva samo s pomočjo globokih, religioznih korenin slovanske duše... Zapomnite si, gospod doktor, edina rešitev zapadnega krščanstva je v zedinjenju z vzhodnim krščanstvom...

Tistega dne je Evangelist dr. Drganca tako govoril, ko še ni bilo Sarajeva, ko še ni bilo 28. oktobra 1918, ko še ni bilo 1. decembra 1918, in ko še ni bilo II. vatikanskega koncila.

In ta slovenski duhovni velikan ni doživel niti enega teh dni, katerim je svit pripravil, pred smrtjo pa nam je naročil: "Vi vsi, ki ste seme izkrvavljene naroda, mislite le na eno: kako boste združili vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen, in vse svoje srce posvečali vaši jugoslovanski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje."

Ali ta veliki duh ni bil sposoben spoznati prave narodove poti v bodočnost; ali mi nismo dozoreli takemu duhu slediti v tisti širokogrudnosti in nesebičnosti, kot jo je on imel...?!

Tone Osovnik

NEKAJ IZREKOV ZA ŽIVLJENJE

— Zbral Peter Bizjan —

1. Daj svojim bratom in sestram, kadar so v stiski, in boš vedno bogat.
2. Kdor ti da kozarec vode, ko si na bolniški postelji, mu bodi vedno hvaležen.
3. Nič ne maraj, kadar se svet smeje tvoji nesreči. Vsak človek mora prinesiti svoj križ na Kalvarijo, če hoče dušo rešiti.
4. Nikdar ne naredi kaj takega, kar se ne da popraviti. Zato ničesar ne stori brez premisleka.
5. Nečistost ni samo greh pred Bogom. Je tudi greh zoper človekovo dostojanstvo. Varuj se je in ostani dostojen.
6. Žena, ki umori še nerojeno dete, naj se živa sežge na križpotu pri belem dnevu.
7. Kdor ne plača svojih dolgov, ne bo lahko umiral.
8. Kdor pohabljenemu človeku vzame denar, samega sebe pohabi.
9. Kozla se varuj od spredaj, konja od zadaj, hudobnega človeka od vseh strani.

GOSTILNA NAPRODAJ
Zelo dobro vpeljana slovenska
gostilna z D-2 licenco naproday
po zelo ugodni ceni. Idealno
mesto za slovenski par. Prodaja
piva, vina ter hrane. Tel: 361-
9373. (10,11,13 jan)

Vladislav Stanislav Reymont

PRAVICA

Povest

Prevel France Bevk

Na pokopališču je bilo še žalostneje. Drevje z visečimi vejami je stalo nepremično, moko in trepetajoče od mraza, a rumene gomile, po katerih se je spenjal natresk, so ležale nizko na zemlji kot bi trpele pod težo preprostih črnih križev, potaknjenih v prst. Nekaj vran se je splašilo sprevoda, zletelo z drevoja in tiho splahutalo do gozdov. Izkopan grob je že čakal, cerkovnik je spustil krsto tako nerodno, da je zemlja zabobnela in je voda, ki se je bila nabrala na dnu, siknila kvišku, nato je začel naglo zasipati jamo.

A Tekla, ki je bila ves čas kakor mrtva, se je nenadoma predramila in se vrgla na razmočeni pesek s strašnim krikom tožba:

"O jaz sirota, sirota! Nimam ne moža, nimam posestva, nimam niti najmanjše tolažbe... O, ljubi moj Jezušček, vse si mi vzel, vse. Vzel si mi tega dragega otroka!... Odšlo je dete ce k tebi... odšlo, odšlo... Zapušča me, siroto, v jokanju samo, v siroštvu samo, v trpljenju samo! O Jezus! Jezus! Jezus! O, o, o!" je tožila, si trgala lase in hlipala v joku.

Odgovarjale so ji molitve, mrmranje in zdihovanje žensk, ki so klečale okrog zasute gomile, in šum zelenih brez, ki so stale okrog v belih, žalobnih srajčkih, in gluhi jek krste pod grudami, ki so padale nanjo, in dež, ki je tekel z neskončnimi curki, in zrak, ki je pihal nad pisanim zelenjem narave.

Dež je padal čedalje hujše, zato so ženske naglo odmolile in odšle.

Ko so se vračali, je na pol poti srečala Vinčijorkova župana, ki se ji je pridružil in šel z njo do doma.

"Bil sem pri vas, toda povedali so mi, da ste šla za pogrebom."

"S pokopališča prihajamo, zagrebili smo Teklinega otroka, saj to že veste!"

"Naj pogine to tatinsko seme!"

"No, no!"

Ni se mu upala ugovarjati.

"Bil sem pri vas radi posestva..." je začel tiho in počasi.

"Radi katerega posestva?" jo je nekoliko zaskrbelo.

"Vašega. Kupil bi ga... Ker sem dober kristijan, vas ne bom osleparil. Če ima kupiti kdo drugi, je bolje, da kupi domačin... Saj smo si nekoliko v svaštvu, zakaj vaša mati je bila mojega očeta ujna, ali veste to?..."

"Seveda, to že vem..." je odvrnila tiho, vznemirjena radi njegovega predloga.

"Prodati itak morate. Sama ne morete ostati na posestvu, a Jašek mora oditi slej ko prej; dasi sem uradnik in naredim, kar morem, vendar ni vse od mene odvisno... ali mi prodaste, kaj?"

Ni mu odgovorila, le pospešila je korake.

"Plačal bi vam takoj na roko in imeli bi s čim potovati... No, Vinčijorkova, ali se zediniva, kaj?..."

"No, je pač tako, da sem posestvo že tako rekoč prodala..." je povedala naglo.

"Komu?"

CHICAGO, ILL.

HOUSEHOLD HELP

HOUSEKEEPER — LIVE IN. Motherless home, 4 children, 3 school age. New Ranch type, all modern conveniences. References. PH. 629-0222.

(6)

gati vsaksebe; župan je imel ves razpraskan obraz, a starkina ruta je bila vsa povaljana od blata.

Vzele so Vinčijorkovo v svojo sredo in jo spremile do koč, a župan je šel za njimi in kričal: "Vse življenje me boš pomnila! Ti bom že plačal! Tako boš cvnila ko pes, ko bodo tvojega Jaška v verige ukovanega gnali v Sibirijo. To vama bom plačal!" Renčal je ko pes, ki ga duši srd.

II.

V Pžiloku je šlo življenje v starem tiru dalje.

Po par dneh pomladnega naliva je posijalo sonce; popilo vodo na polju in nekoliko izsušilo cesto; vreme se je do dobra ustalilo in gnalo ljudi na delo. Nekateri so orali, drugi so sadili ostanke krompirja. Nekateri so sejali zelenjavo, a drugi so z niže ležečih njiv spuščali vodo in kopali jarke; cela vas se je kopala v težkem delu in znoju. Delo je šlo počasi in klaverno dalje; na polju ni bilo slišati veselih govoric ne smehov ne popevk.

Ljudje so se gibali leno in nemarno, kakor da so jim žalostne misli vzele vse veselje do dela. Povešali so roke, ustavljali konje pri oranju, postajali na njivah, da so se čez ogone, zelena žita in obronke njiv razgovarjali med seboj.

"Ali že veste? Včeraj je odšlo šestero ljudi iz Beživode v Brazilijo."

"Res je! A govore, da se v Malovani Voli pol vasi odpravljajo."

"To so sami gostači! A v Gorkah so trije kmetje prodali posestva, prodali živino, prodali vse in šli."

"Bog pomagaj, kaj bo iz vsega tega!"

"Kaj more biti!"
"Gospod Bog je hotel kaznovati ljudi, zato jim je vzel pamet."
"Uničili se bodo, to je vse!"
"Zaječala neka starka."
"Stara ste, a pameti nimate! Zakaj bi se uničili!"
"Iti tako daleč v tuji svet, v neznane kraje. Govore, da tam

nihče ne razume našega jezika, da je tam drugačna vera in taka vročina, da je treba lonec s krompirjem kar v pesek položiti in se takoj skuha!... A na morju, pravijo..."
"Toda, saj ne gredo vsi čez morje."
"Na Nemško gredo na delo."
(Dalje prihodnjič)

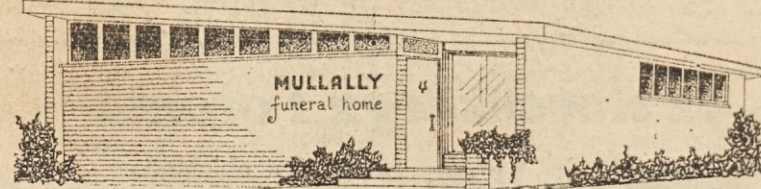

LAKOTA JI GLEDA IZ OČI — Vietnamska žena nosi v usta nekake oreške, ko sedi med vrati svoje borne koč in gleda izgubljeno v mimovozeče vojaštvo.

NENEVAREN LEV — Lev na sliki ni prav nič nevaren, četudi stresa glavo in maha z repom. Edino nevarno je to, da stane kar \$1.300, sicer bi bil marsikateremu fantinu dobrodošel tovariš v igri.

MULLALLY POGREBNI ZAVOD

Nahaja se med Memorial Shoreway in Lake Shore Blvd.
365 E. 156th St. KE 1-9411

- ★ Vse predpriprave v naši posebni privatni sobi.
- ★ Vera, narodnost in privatni običaji upoštevani.
- ★ Parkirni prostor. Zračevalni sistem.

24 urna ambulančna posługa in aparat za vdihavanje kisika.

V blag spomin

OB SEDMI OBLETNICI
ODKAR JE UMRLA NASHA
LJUBLJENA SOPROGA IN
MATI

Anna Pajk

ki nas je za vedno zapustila
dne 10. januarja 1960.

Sedem let je že minilo,
odkar Ti srce več ne bije,
črna zemlja truplo krije,
luč nebeska duši sije.

Skupaj mnogo let živela,
slabe in dobre čase imela,
Bog pa hotel je tako,
da Tebe prvo vzel je v nebo.

Žalujemo:

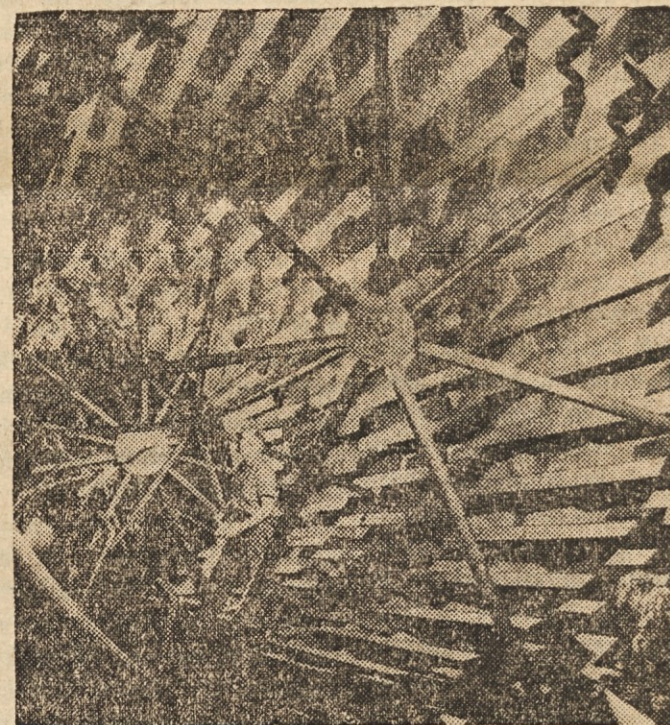
FRANK, soprog

REV. FRANCIS M. PAIK, EDWARD PIKE, sinova

DIANE, snaha; EDWARD, vnuk

ter OSTALO SORODSTVO.

Cleveland, Ohio, 10. januarja 1967.

MLIN NA NOGE? — Nekdaj so posebno v nekaterih delih Azije uporabljali mlin na noge. Vrtel se je s tem, da so njegovi gonjači stopali od stopnice na stopnico. Tale slika bi lahko kazala nekaki ogromni mlin te vrste, dejansko pa je to le velikanski boben za sušenje fosfatnih produktov, kot jih izdeluje Allis-Chalmers.

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

(K. S. K. J.)

nudi ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:
- od \$500.00 do \$15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote \$600.00
- za odrasle člane bolniško podporo po \$1.00 ali \$2.00 na dan;
- članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki.

Premoženje — \$16,300,000.00
Članov - 45,000 Certifikatov - 47,500
Veljavna zavarovalnina — \$39,700,000.00
Solventnost - 118.99%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izresek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K.S.K.J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME
NASLOV
MESTO
DRŽAVA CODE

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna.

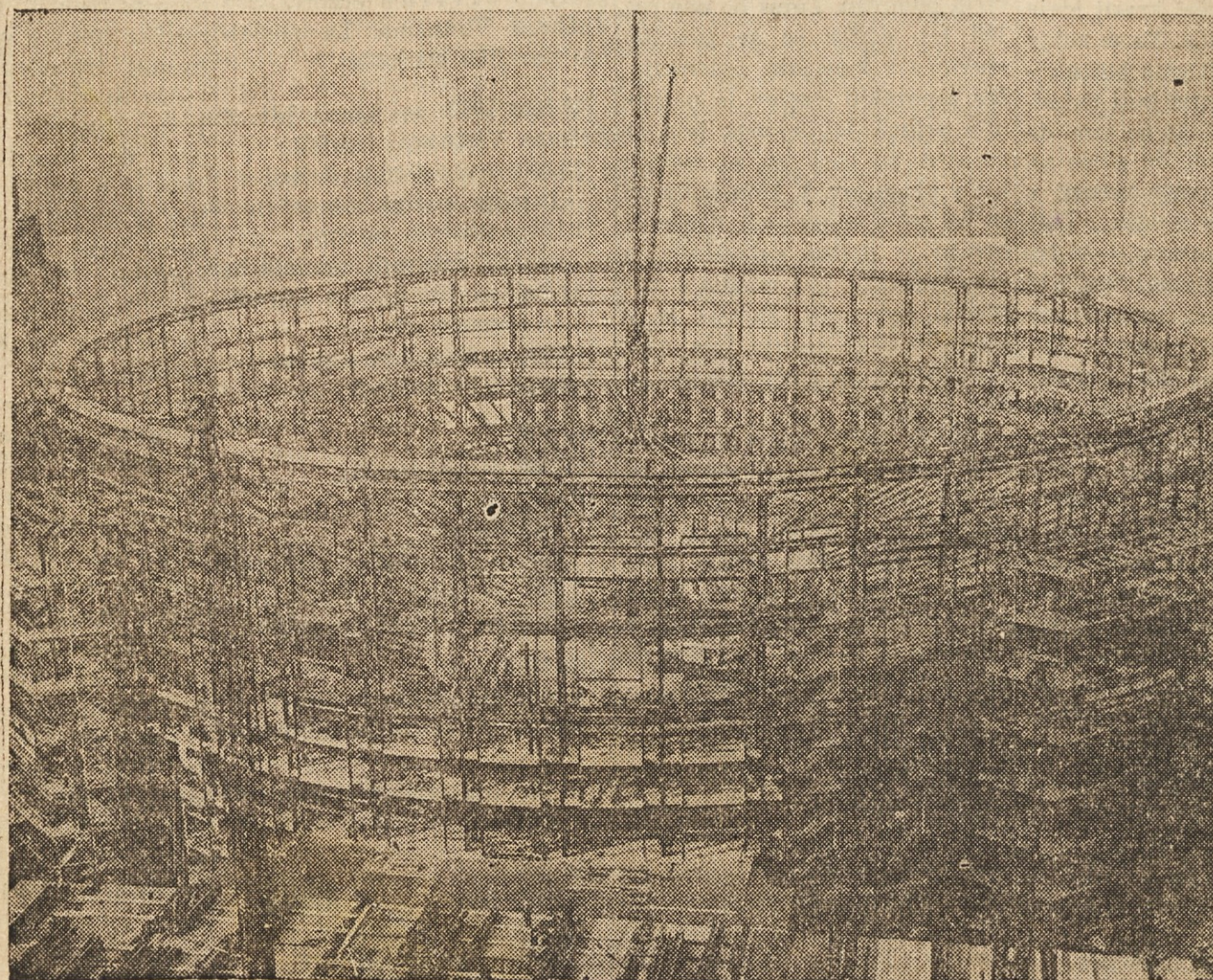
AMERIŠKA DOMOVINA
6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PIŠITE RAZLOČNO

NOVI MADISON SQUARE GARDEN — Slika kaže novi Madison Square Garden, ki ga grade v New Yorku nad postajo Pennsylvania železniške družbe.